

פרוטוקול – ישיבת ועד מנהל פתוחה 25/9/16

נוכחים: כ-30 חברי אופק; חברי הוועד: טלי בהט, יהודה טלמון, ראובן חורש, אורי אופיר, יפעת סולל; וכן – תום דרומי חכים, גילי ברטורא ואהרן פורת מצוות אופק.

פרוטוקול:

יהודה טלמון פותח את הפגישה: "חשוב לנו לדעת מה חושבים בעלי המניות של אופק שהולכים איתנו תקופה לא קצרה".

תום דרומי מתחיל בסקירה על תמונת המצב ועל המהלך המתוכנן: החשיבות במפגש הזה היא לשמוע כדי שנוכל להיות חשופים למגוון עמדות ודעות. אני לא מעריך שבסוף היום נצא עם נוסח החלטה סופית, אבל חשוב היה להזמין אתכם החברים כדי לשמוע את העמדות השונות, לקראת גיבוש הנוסח להחלטה בהמשך. בתשעת החודשים האחרונים עשינו מהלך שמבוסס על השינוי האסטרטגי שהוחלט עליו בסוף 2015, והמודל שהוחלט עליו הוא של הלוואות עמיתים - מערכת שמסוגלת לספק אשראי וגם להשיא תשואה לחברים שיפקידו את כספם בחשבון כהשקעה. אחרי בדיקות ארוכות חברנו לבית תכנה שמתמחה בפתרונות מהסוג הזה, ובשבועות הקרובים עתידים להשיק את המערכת, באופן מדורג - קודם לחברי אופק ואחרי החגים לפתוח לקהל הישראלי. זאת תהיה הפעילות הראשונה של אופק, עדיין לא במסגרת של אגודת אשראי, אבל התחלת פעילות פיננסית.

במקביל בשנה האחרונה קידמנו פעילות אינטנסיבית ברמה הרגולטורית, ואנחנו יכולים להעיד בסיפוק שהתהליך מתקדם וכל הסימנים מצביעים על כך שבחוק ההסדרים הקרוב יחוקק חוק פיקוח על אגודות אשראי שמעניק מסגרת חוקית לאגודות אשראי שיפעלו כמעט כמו בנק לכל דבר, זולת משכנתאות, ולמרות שהחקיקה צפויה לעבור רק בעוד חודשיים שלושה אנחנו כבר נערכים לפעול במישור הזה, גם בצד הרגולציה וגם לקראת אספקת שירותים במהלך 2017.

אנחנו נערכים גם עם משרד יח"צ ופרסום, גם מבחינת כוח אדם - אם בשנה האחרונה הועסקו שני עובדים בשכר, בשבוע האחרון צירפנו עובד חדש לקשרי החברים במטרה להרחיב את הפעילות במישור זה. בנוסף אנחנו מתכננים לפעול במודל של "קהילות אשראי" - מסגרות של שייכות יוכלו לפנות אלינו כגוף ואנחנו נוכל להעניק להם שירותים של אגודת אשראי, וצירפנו אדם נוסף שיהיה אחראי על תחום זה.

בנושא הפחתת מחיר המניה: המטרה של ההצעה המדוברת היא ניסיון להרחיב את האפשרות של ציבור יותר רחב להיות שותף גם בהון וגם בקבלת השירותים, ללא ניגוד אינטרסים בין השותפים ובין אלה שרוצים להיות חלק מהמהלך, ולהגדיל את הנגישות של הציבור הישראלי לקחת חלק באופק.

חשוב לציין שמחיר המניה נקבע בתחילת הדרך מתוך הנחה עמומה שנצטרך לצבור הון עצמי של כ-100 מיליון שקל. המחיר של 3000 שקל נקבע על בסיס הערכה שנוכל לגייס 30 אלף חברים. זה לא קרה משלל סיבות. בין היתר לקח מעל שנה רק להשיג היתר מרשות ניירות ערך לפעול ללא תשקיף ולמכור מניות חברות. חלק מהעקרונות שהותנו במסגרת ההיתר שניתן מרשות ניירות ערך היא שהמניה תהיה זהה לכל חבר ואין זכויות עודפות - לכל חבר מניה אחת וזכות הצבעה אחת. כיום הדרישה להון עצמי ירדה מ-75 מיליון שקל ל-3 מיליון שקל שידרשו להקמה של אגודת אשראי, שזה בעצם בנק קואופרטיבי בשלבי ההקמה הראשונים שלו.

בחוגי בית ובמפגשים עם מתעניינים אנחנו שומעים שוב את השאלה על מחיר המניה. ברשות אופק רשימה של כ- 20 אלף איש שהתעניינו בהצטרפות, אבל לא רכשו בפועל מניה, בין היתר בעקבות המחיר שנראה לחלקם גבוה מדי. מטרת הפגישה היום היא למצוא מתווה שיאפשר לאופק להפחית את מחיר המניה מצד אחד ולאפשר לחברי אופק הקיימים שרכשו מניה ב-3000 שקל לשמור על זכויותיהם. ההנחה היא שהפחתה ל-1000 שקל תאפשר לקהל רחב יותר ומגוון יותר להצטרף למיזם שכולנו בעלים שלו.

לפני שנתחיל בדיון עצמו חשוב להדגיש את המגבלות שבמסגרתן אנחנו פועלים. יש לנו מסגרת חוקית שבה אנחנו פועלים, ישנם מרכיבים בתוך המסגרת הזו שקשה מאוד עד כדי בלתי אפשרי לשנות. למשל, על פי החוק, באגודה שיתופית לכל חבר יכולה להיות רק מניה אחת וקול אחד. בנוסף, אנחנו לא יכולים להגדיר מניות שונות המאפשרות הסדרים שונים עבור החברים, במיוחד לא הסדרים הנוגעים ליכולת שליטה. מסגרת נוספת שבתוכה אנו פועלים היא הצורך בשמירה על האיתנות הכלכלית של האגודה. אמנם בזכות כ-3,700 החברים שהצטרפו עד כה לאופק צברנו הון מכובד יחסית של כ-7 מיליון שקלים, אבל עומדים בפנינו אתגרים פיננסיים גדולים לקראת פתיחת אגודת אשראי. עכשיו אנחנו מתחילים להיערך למשמעויות הכלכליות שנידרש להן - הקמת המערכות והיערכות לקראת אספקת שירותים פיננסיים לאגודה. אם האגודה תתחייב להחזיר לכל אחד מחברי אופק סכום מסוים, הסכום הזה בעצם נגרע מהיכולת העתידית שלה לפעול, גם אם ההחזר יתבצע רק בעוד כמה שנים, שכן מבחינה חשבונאית התחייבות כזאת תיגרע ממאזן האגודה. זו המורכבות שאנחנו מנסים למצוא לה מענה. ההצעה שלהלן היא הצעה לדיון. המטרה היא להבין את המורכבות ולראות מה מרחב הפתרונות שנוכל להציג: לפי ההצעה הראשונית, עלות מניית חברות חדשה עבור מצטרפים חדשים תעמוד על 1000 שקל, והחברים הוותיקים ימשיכו להחזיק במניה שמשקפת קול הצבעה אחד. כדי להשוות בין זכויותיהם של החברים הקיימים ובין מצטרפים חדשים, מניה שנרכשה ב-3000 שקל תפוצל בפועל לשלוש מניות, או מניה בתוספת שתי זכויות למניה, שאותן החברים יוכלו להעביר הלאה לבני משפחה או אחרים. הצעה נוספת המבוססת על רעיון שעלה מהחברים מדברת על אפשרות להעביר את הזכויות לקרן ייעודית שתעביר את המניות האלה לסטודנטים או לאוכלוסיות אחרות כסוג של תרומה, וכך נוכל להרחיב את קהל החברים גם למי שאינו מסוגל לרכוש מניה. אנחנו מתלבטים בנוגע לחברים שלא יעבירו את הזכות לבני משפחה או חברים או לקרן, ומנסים למצוא הסדר כך שחלקם בהון של אופק יבוא לידי ביטוי. נזכיר שוב את הקושי שבהתמודדות עם העניין הזה - אם אופק תצטרף להחזיר את ההפרש בטווח הקרוב, היא לא תוכל להמשיך לפעול. בעבר היה מגוון נאמנות שהסתיים בהחלטת אספה.

יו"ר הוועד המנהל, עו"ד יהודה טלמון: ראשית, אופק מחויבת לרעיון שלשמו היא קמה - להקים בנק קואופרטיבי. השלבים של הלוואות עמיתים ואגודת אשראי הם שלבים מתחייבים בדרך למטרה הסופית. דבר שני, ברור לנו שאותו קהל יקר וחשוב של מייסדים רכש מניית חברות באופק קודם מתוך ערכים חברתיים. נכון שהוא מצפה, ובצדק, לראות גם תשואה מחוללת שינוי, אבל כשאנחנו רוצים לפרוץ קדימה ולהגיע לכלל עם ישראל אנחנו מחוייבים להפחית את המחיר. ב-3000 וגם ב-5000 חברים לא תהיה לנו זכות קיום, לכן המהלך המתבקש הוא להפחית את המחיר. חשוב להדגיש שלפי תקנון אופק לוועד המנהל יש זכות להפחית את מחיר מניית החברות, אבל חשוב לנו לשתף את החברים בגיבוש ההצעה, חשוב לנו שהחברים יידעו שהעובדה שנוריד את מחיר המניה לא תפגע באלו ששילמו 3000 שקל, ונעשה זאת במסגרת המגבלות הבאות - מגבלות החוק, מגבלות הרגולציה ומגבלות ההון.

פתיחת הדיון לחברים שנכחו במפגש - איסוף שאלות והערות ראשוניות:

קובי מילר - השאלה שלי נוגעת לעבר, שאני רואה שיש לנו תמונה חלקית. אומרים שיש 7 מיליון, אספנו 11 מיליון, ואם אנחנו לא עושים כלום בתוך ארבע שנים אנחנו נשארים בלי כלום. דוד - ראיתי את ההצעות, רעיונות טובים, לדעתי צריך לשלב את כל הרעיונות, גם היכולת לחלק לבני משפחה, גם אפשרות למכור את אחת המניות לאדם מהרחוב.

יפעת סולל - חוקית זה לא אפשרי, אלא אם זה נעשה דרך אופק.

דוד - נראה נכון שאם רוצים להפחית את המחיר חברי מניות שלא מכרו את המניות שלהם בתוך שנתיים יקבלו אופציה להחזר כספי.

יוסי לוי - דיברתם על ההון העצמי, וגם על תחילת ההלוואות בחודש או בחודשיים הקרובים. אם יש לנו הון עצמי של 7 מיליון, ובנוסף נדרשות הוצאות למחשוב ורגולציה שיחסית ידועות. אם נפחית את הסכום הזה, על ההפרש נוכל לתת הלוואות, בהנחה שהן תינתנה עם ריבית שתהיה עליה תשואה שתצטבר עם הזמן. אם מוסיפים לנקודות האלה שנדע בעוד חודשיים מה דרישות ההון העצמי והלימות ההון במסגרת החוק החדש, נוכל לקבוע תאריך יעד או סכום יעד שמהרגע שנגיע אליו נוכל להחזיר את ה-2000 שקלים העודפים מהמצטרף הראשון כלפי מעלה עד 3700 חברים, וכך יש שלוש אופציות - להעביר את המניות, לתרום, או לקבל את ההפרש חזרה בתאריך עתידי.

שמעוני אליעזר - רציתי להבין איך המערכת הדיגיטלית תוכל לתת שירות למושב שרוצה בין חבריו לנהל מערכת אשראי, תמורת תשלום מסוים.

יהודה טלמון - מושב יכול להיות קהילה, גם מקום עבודה, שבמסגרת הכללים שהוא יקבע יוכל לפעול במסגרת קהילות האשראי שאופק נערכת לספק להם שירותים.

שמוליק דודאי - אני רוצה לפתוח בכך שאני הצטרפתי לאופק מהראשונים, והיו לי הרבה דיונים ושיחות עם אנשי אופק על כך שמחיר המניה גבוה, והצעת לי להתחיל ב-500 שקל, לא ב-1000 ולייצר מצב שמעל מספר מצטרפים המחיר עולה ולא יורד, שהרי ההיגיון הכלכלי אומר שמי שלוקח סיכון בהתחלה צריך להרוויח אם המקום שהוא מצטרף אליו מצליח וצובר תשואה. לצערי ההסברים שקיבלתי היו שלא ניתן לשנות את מחיר המניה, וגם אם הרעיונות שלך יפים זה לא ישים ולא חוקי. מה שהיה היה נשים בצד, השאלות שלי - מה קרה שפתאום זה חוקי? האם זה חוקי לשנות מחיר מניה ולכל מחיר? שאלה שנייה - לי אין ספק כמו שנאמר קודם שמי שהצטרפו לאופק עשו זאת מתוך תפיסה חברתית, אבל ברור שהם לא צריכים להיפגע מזה, ולכן צריך שלפחות חלק מה-2000 יחזרו לחברים בכסף. אפשר לשמוע הסבר למה אין מצב שאם יהיו 10000 חברים ויהיה הון מסוים שנוכל להחזיר. אנשים רוצים להרגיש שהם תרמו, אבל הם לא רוצים להרגיש שהם נפגעו.

דורון - אמרת שיש חשיבות למעמד של קול אחד לכל אחד, ואם יהיה מצב שחלק שילמו 3000 וחלק שילמו 1000 ייווצר שוני מסוים, וצריך ליצור מנגנון שבמסגרתו תהיה אופציה לאלה שלא יוכלו לממש את ה-2/3 מניה לבני משפחה. זה מה שייצור שוויוניות. הרושם שקיבלתי בשנים שאני באגודה, הוא שלא דובר מספיק על התועלות, אם אני מדבר על מחיר המניה, אם אני לא מדבר על התועלות אלא על המחיר סיכוי סביר שיגיד לי "תן לי לחשוב". המחיר של המניה מקנה זכות למה? לקבל אשראי, לזכות על אגודות, לעשות את זה כקולקטיב לקנות מניה אחת? (ניתנה הבהרה - התשובה היא שלא - לא ניתן לרכוש מניית חברות כקולקטיב). המניה אמורה לספק לכל אחד שמצטרף לארגון אפשרות לקבל אשראי או לקבל תשואה על הכסף שלו - זה הדבר המרכזי שצריך להסביר, שאנשים יידעו שיש להן סיבות להצטרף מעבר לסיבות החברתיות. אם הגענו למסקנה שאנשים לא יצטרפו בגלל העלות וצריך להוזיל, אני בדעה שאם לא ייתנו את התועלות אנשים לא יצטרפו לא ב-1000 ולא ב-500. אם לא יינתן פתרון אינדיווידואלי, צריך להחליט שברגע שיהיו מספיק חברים שתהיה לבן אדם אפשרות לקבל את כל כספו ללא קיזוזים, שתהיה הבטחה.

עמרי מרום - יש כאן כמה רבדים, הראשון - כשדיברו על ההוצאות היה צריך להיות כאן תקציב. צריך היה לאפשר לראות לאן הולך הכסף מבחינת שקיפות, וזה יסייע להבין את ההתכנות של הצעות שמדברות על פרקי זמן - שנדע מה הם פרקי הזמן להחזרים ואם זה אפשרי. דבר שני, ברגע שיעבור חוק והדברים יהיו יותר מבוססים, זה המועד שבו תוכל לצאת לשוק ולקרוא לאנשים. היום הם יישארו באותו מצב מעורפל, ועד שאין חוק אין סיבה להרים שום קמפיין ואפילו לא לקבוע את גובה המניה, לדעתי צריך לקיים עוד דיון ולגבש עוד הצעות מלבד ההצעות שניתנו. צריך לקבוע מסגרת זמן לפי מספר החברים. רק כשנדע מה קורה בשנתיים הקרובות - כמה עולה המערכת וכו', רק אז נדע אם יש אפשרות להחזיר לחברים את ה-2000 או את כל הכסף. אני נגד להחזיר את כל הכסף אבל ישנם אותם 2000 שהם אמורים לחזור במקרה שמישהו מחליט שהוא לא תורם אותם לאחרים או לקהילה. דבר אחרון, אם אתה הולך למקומות של אגודות אשראי, האגודה צריכה להתחיל היום, אחרת נפסיד

שוב את השנה הראשונה, כי הרגולוציה של חוק ההסדרים די ברורה, חוזרים מהפגרה מתחילות ההצבעות ואז אפשר למסמס. נכון שהעניין החברתי נהדר, נכון שהיה טרנד ומגמה בעקבות המהלך החברתי שהביא אנשים, לכן מכאן והלאה צריכים לתת כלים למכירה ולכן צריך לקיים דיון בעוד חודש וחצי, אחרי החגים, ולהציג הצעות נוספות.

שאלה מחבר אחר - תוכנית עסקית, יש כבר נתונים?

חבר נוסף - לגבי ההצעה להפחית ל-500 שקלים, בינתיים יש שחיקה - עמלות יורדות, אנשים התרחקו מהלחץ שקשור בהפגנות של הצדק החברתי, כדאי אולי לעשות בדיקה של מהו הסכום האופטימלי, איזשהו סקר שוק. דבר נוסף - יש נקודת אל חזור ברגע שהמערכת עובדת שממנה ואילך לא תהיה מניעה להחזיר את אותם 2000 שקלים, לגבי ה-1000 נראה שאנשים באו עם כוונות טובות ותרמו, אבל כאשר ההון יגדל יכול להיות שזו תהיה נקודת זמן טובה למי שלא צירף בני משפחה לקבל החזר של אותם 2000. דבר שלישי, ברגע שאנחנו מעבדים בצורה מסודרת ואנחנו אומרים: "מניח אחת קול אחד", אנחנו חייבים ליצור שוויון, לכן אנחנו חייבים ליצור נקודה בעתיד להחזר ה-2000, אחרת אין שוויון.

ענת ראובן - אני לא הולכת לכיוון של החזר כספים. לא מזמן שכחלון הוריד את רף ההון העצמי, והיה נראה שזה מקום נפלא לאופק... חשוב לי לדעת אם זה הכיוון.

יהודה טלמון - חלק מהשאלות נוגעות להיבטים החוקיים של אגודת אשראי, ויש לנו מומחית לתחום, יפעת סולל, והיא תענה על השאלות. דבר נוסף, אנחנו בהחלט נכנסים לחלון ההזדמנויות שכחלון פתח לנו, ואם זה יעבור בחוק ההסדרים, ב-2017 אופק תתחיל לפעול כאגודת אשראי. את פעילות הלוואות העמיתים יזמנו כי לא ידענו כמה זמן זה ייקח, והמודל הוא מודל שבונה את הפעילות באופן מדורג. נתחיל בהלוואות עמיתים, בהמשך אגודת אשראי ולאחר מכן בנק קואופרטיבי. בנוגע לעיתוי - האם נכון לחכות לחוק ההסדרים? זאת נקודה ראויה וניתן עליה את הדעת. בנוגע לשאלה על ההוצאות - מהיום שהוועד המנהל החדש נבחר הופסקו המשכורות לוועד המנהל, ונפסק קצב שריפת המזומנים. ההוצאות היחידות היו השכר של תום כמנכ"ל ושל עובדת נוספת, ושל כמה יועצים, שסייעו בבניית המודל. קיצצנו את ההוצאות בכ-90%. באספה שנקבעה לנובמבר יוצג גם המאזן וגם התקציב, שיישלחו מראש, הדברים פתוחים ושקופים.

עו"ד יפעת סולל: כמה דברים לגבי השאלה אם אפשר לשנות את מחיר מניית החבר. למניית חבר יש מחיר גבוה, וערך המניה לא עולה.

חבר - ניתן לשנות את ערך המניה?

יפעת סולל - ניתן לשנות את ערך מניית החבר, אי אפשר ליצור מצב שמחיר המניות אינו שווה. בעולם לפעמים מחיר המניה יורד עד לאפס, בבנקים קואופרטיביים בעולם העלות הולכת ויורדת, וישנם גם בנקים שבהם ההצטרפות לא כרוכה בעלות, אנשים מצטרפים כדי להיות חלק מהמנגנון הדמוקרטי, אין קשר בין זה לבין ההון. אנחנו במצב שבו אנחנו צריכים ליצור הון עצמי, ולכן יש עלות למניית החברות.

חבר - בנק צריך הון עצמי, עכשיו להחזיר זה לא הגיוני. המטרה היא להקים בנק.

ראובן חורש - יש שני גורמים שצריך להתייחס אליהם, אחד זה הלימות ההון, שמשמעותה שככל שתפחית את ההון העצמי אתה יכול להלוות פחות. לכן היום אם ההון העצמי עומד על 7 מיליון או 6 מיליון והלימות ההון היא 10% נוכל להלוות עד 60 מיליון. אפשר להבין מזה שאנחנו עוד רחוקים מהמצב שבו יהיה לנו את הסכום שמאפשר את מיצוי מלא הפוטנציאל. דבר נוסף, לא ניתן להפחית הון של חברה אלא מתוך רווחים של השנתיים האחרונות ובתנאי שהחוסן הפיננסי של הארגון לא נפגע. יפעת סולל - אצלנו גם ככה אין אפשרות של חלוקת רווחים.

חבר - רווח יבוא מהשירותים הפיננסיים.

ראובן חורש - אנחנו רחוקים מהמצב שנוכל לפעול בהיקף של מיליארד וחצי על בסיס הון עצמי של 300 מיליון. חבר - מה שהכי חשוב, וזה נאמר על ידי כולם ועל ידי הוועד המנהל, אסור לתת לאף אחד מהמייסדים להרגיש לא נוח, לכן צריך ליצור קביעה שרק במסגרת החוק, רק במסגרת הלימות ההון, אז תהיה אפשרות לרווחים, ותהיה אפשרות לפדיון של אותם 2000 שקל ל-3700 חברים. אז ייווצר שוויון, גם אם זה יקרה בעוד 20 שנה המייסדים לא ירגישו פראירים, הדברים יהיו ברורים ושקופים. ככה בסוף מה שיקרה זה שאלה שרצו את ה-2000 חזרה יהיו הראשונים להעביר את המניות לבני משפחה.

ראובן חורש - אין ספק שלא יכול להיות שמישהו שהשקיע 1000 שקלים יהיה בעל זכויות זהות לאלו של מי שהשקיע 3000 שקל, ולכן עלה הרעיון לפיצול, וגם הרעיון לקרן ייעודית שתחזיק את הזכויות. כאשר אנחנו נחליט שאנחנו לא רוצים לגדול מעבר לסכום מסוים, ויכול להיות שזאת תהיה החלטה, אז קיים מנגנון ברור - כדי להצטרף תחזיר מניה לאגודה והאגודה תמכור מחדש. אין בעיה לבוא ולומר היום שכסף שייכנס היום יוחזר. יפעת (בתגובה לשאלה על אפשרות הורשת מניית החברות) - יש לנו מנגנון בתקנון שמדבר על הורשה, שקובע שהיורשים צריכים להודיע לאופק האם מניית החבר עוברת לאחד מהם, או לקבל את ערך המניה כפי שהוא באותו הרגע. יש מנגנון מסודר וברור.

חבר נוסף - עוד רעיון, במקום להעביר את שתי המניות הנוספות, להעביר אותן לאותו פיקדון P2P, וזה ינוצל למטרת מתן הלוואות.

תום - מנגנון הלוואות P2P הוא נפרד מההון.

יהודה טלמון - חשוב להבהיר - כינסנו את המפגש הזה מתוך ההבנה שאין לנו שום כוונה לפגוע במייסדים של אופק, בוודאי ובוודאי שלא היינו רוצים שהם ירגישו פראיירים או מקופחים, אבל אתם צריכים להבין שצריך לאפשר את חופש הפעולה שיאפשר לאופק להמשיך קדימה, וכל מהלך מעבר למטרה ההצהרתית, אם הוא יופיע כסעיף מאזני הוא משקולות על הרגליים של אופק, כי הוא מיד מפחית את ההון של אופק. כל מה שניתן בדין לעשות כדי שלא יפגעו המשקיעים הראשונים של אופק - נעשה. אתם הגרעין המייסד ובזכותכם אנחנו פה. ההתחייבות המאזנית להחזיר כסף, לא תוכל להיות כתובה, כי ברגע שהיא נכתבת במאזן היא גזר דין. חברים - היא יכולה להיות כתובה בתקנון.

יהודה - ברגע שהיא כתובה רואי החשבון מתרגמים אותה למאזנים.

חבר - שאלה, אם עושים זאת כאופציה?

ראובן חורש - אופציה זאת התחייבות.

יהודה טלמון - כמי שהיו מספיק יקרים להבין את החזון שאופק מנסה להבין ואת השינוי בשוק הבנקאות, נקריית בפנינו ההזדמנות לחולל שינוי, אנחנו לא נעשה את זה ונפגע במייסדים של אופק, נוכל לעשות את זה בשלוש המגבלות - חוקיות, רגולטוריות ובהסתכלות על השפעתן על ההון של אופק. יפעת - על פי התקנון, וזה חצי פתרון, בהגדרה, ערך מניית החבר נקבע עם רכישת מניית החבר. בכל רגע נתון שחבר רוצה לעזוב בכפוף למגבלות של מצבה הכספית של האגודה, ההסתכלות היא על הערך של רכישת מניית החבר. אין בשום שלב סעיף שאומר שהערך של מניית החבר יורד בגלל שמניות חדשות נקנו בסכום יותר נמוך. בעולם מורידים את מחיר מניית החבר אבל הערך של כל חבר נשמר בהתאם למחיר ששולם. זה חצי פתרון כי זה מדבר על עזיבת האגודה, מבחינת הערך שכל חבר מחזיק, אין קביעה שבגלל שערך המניה יורד הערך שמחזיק החבר נפגע.

חבר - גם רואי חשבון הם מאוד יצירתיים, ואפשר למצוא דרך בין המגמה המשפטית למגמה החשבונאית, עדיין אפשר לתת קומפורט מסוים לחברים כי הדברים מוגדרים. דבר שני, בנובמבר האספה הכללית, היא טכנית יכולה לבוא אחרי חוק ההסדרים.

תום - היא חייבת להיות בשנת הכספים הנוכחית בשביל אישור הדוחות הכספיים של 2015.

חבר - בטח אחרי החגים נדע מתי ההצבעות על חוק ההסדרים, כדי שלא נקיים דיון לתוך החגים, נביא מתווה שנבנה בעקבות השיחה הזאת. אחרי שהוועד המנהל יישב בין היום לאז, ייערך מעין דיון לפני האספה שיסכם את הדיון ואז באים לאספה הכללית עם ההצעה.

האם יש תכנית עסקית מתי אופק הופכת להיות אגודת אשראי?

תום - אנחנו בעצם נמצאים על רצף שמורכב משלושה שלבים. שלב של הלוואות עמיתים - ממש בתקופה הקרובה נתחיל בפעילות ותקבלו עדכון במייל. לאחר מכן, במהלך 2017 (כנראה מחצית שנייה) אנחנו מקווים לפתוח בשירותים שונים במודל של אגודת אשראי.

יהודה טלמון - אנחנו אומרים מקווים כי זה לא תלוי רק בנו. מה שאנחנו יודעים לומר כבר היום זה שדורית סלינגר (המפקחת על שוק ההון) תהיה המפקחת עלינו, אנחנו שואפים להתחיל בפעילות בסמוך להתחלת חלוקת הרישיונות. בנושא הצעת הערך, זה ברור שללא הצעת ערך מחיר המניה לא באמת משנה. זה ברור באותה מידה שהבשורה שאנחנו רוצים להביא היא לא רק בתחום העמלות, אלא בתחום מרווחי הריבית - שאם אתה מפקיד,

תוכל לקבל ריבית מעבר לאפס שתקבל היום בבנק, ואם אתה לווה תקבל ריבית נמוכה יותר - ללווים טובים. חשוב לזכור שזה לא גמ"ח ולא פילנתרופיה - בעיקר משקי בית ועסקים קטנים, שהיום המערכת הבנקאית מנצלת לרעה.

תום דרומי: הבשורה שלנו היא גם בשורה כלכלית מבחינת עלויות השירותים וגם חברתית מבחינת אופן השירותים.

יפעת סולל: קודם כל אין ספק שנקודת השינוי היא תחילת פעילות. כל מי שהצטרף עד היום לאופק הצטרף אך ורק לרעיון, ברגע שמתחילים לפעול יש סיבה לאנשים להצטרף. ולגבי הערך - אנחנו מנסים ליצור כמה ערכים, שלב ראשון הלוואות ובהמשך אגודת אשראי. שימו לב שלא פנינו לציבור בשנה האחרונה. לא עשינו פעולה יזומה לקרוא לציבור להצטרף מתוך הנחה שקבוצה שמצטרפת לרעיון מיצתה את עצמה, והשקענו את הזמן והאנרגיה ביצירת ערך וביציאה לפעולה. ברגע שנתחיל, עדיין נקרא לאנשים להצטרף גם לרעיון, אבל יהיה לרעיון בסיס של משהו אופרטיבי. דבר נוסף - חשוב להדגיש את החלק שהיה לנו בשינוי שחל ברגולציה. אנחנו מדברים על מהלך חוקי שהיינו חלק משמעותי בהשפעה עליו, אנחנו עכשיו עומדים מול הצעה שנראית אחרת והוועדה שכתבה את הצעת החוק הזאת - ישבנו איתה שלוש פעמים, הבאנו לה מסמכים מפורטים, הבאנו אליה את נשיא איגוד הבנקים הקואופרטיביים הבינלאומי, ואנחנו מקווים שנצליח לתקן עוד כמה סעיפים, בעיקר בסוגיות שקשורות לממשל תאגידי, אבל כבר עכשיו הצעת החוק מאפשרת לנו להתחיל לפעול והייתה לנו השפעה מאוד גדולה על החוק הזה.

תום דרומי - רשמתי את ההצעות שהועלו במהלך הדיון, אנחנו נעשה את הבחינה הנוספת בהתאם למה שנאמר פה, ונראה איך מייצרים ניסוח שלא פוגע בהון האגודה ברמה המשפטית והחשבונאית, אבל כבר עכשיו אני יכול לומר שיש מטוטלת שנעה בין ניסוח מדויק לבין ניסוח שיאפשר שיקול דעת לוועד המנהל, כך שניתן יהיה להכיר בזה כהון ולא כהתחייבות.

חבר: תגדיר את זה כרווחיות.

תום - ניקח לתשומת לבנו את הסיבוב הנוסף של ההתדיינות עם החברים ואת הפורמט שבו זה יתבצע.

חבר - יישר כוח על הרעיון של הכינוס הזה.

תום דרומי - יש כאן יותר מ-30 חברים, וחברים אחרים העבירו לנו הצעות גם בטלפון וגם במייל - לא כולם נמצאים פה.

יהודה טלמון - זאת התלבטות קשה. אנחנו מנסים להתכוון למשהו הגיוני שעדיין בעל ערך. תודה רבה חברים.